

ACC. NR M. 13297:1-8.

Landskap: *Blekinge* ..... Upptecknare: *O. Appelvac, Jämsvåg*
Härad: *Lister* ..... Berättare: " " .....
Socken: *Jämsvåg* ..... Berättarens yrke: *f. d. lantbr.*
Uppteckningsår: *1954* ..... Född år *1874* i *Jämsvåg*

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Hemmets prydnade. s. 1-8.

Lu F 49.

Luf. 49

Stämning i visse hem förades vid
 middagarna. Det var el. i hem där som
 fanns revor i Taket och där insattes
 grenar av ekblor. Om några kuster
 skulle sättas i Horn så borde de av
 anbot. Golvet pryddes? med sand,
 eller Taket avris eller gravis. Sena skul-
 de delat en gång i veckan näml. Lön-
 dagen. Karfön? ja, men gick med trä-
 skorna för ära, inomhus och då var
 ju rist eller sanden till för att ej
 för mycket orsaka golvet. Sedan man
 beqväm med hemvände träsmattor
 så ströddes ingen tång på golvet utan
 då fick man vara så god och sätta
 träskorna i tamburen, man hade
 man i öfver eller skor fick man ta
 dessa för bästa sätt om man ej hade golvet.

ACC. N:R M. 13297:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

3

5
Ledan golvmattorna kommit i bruk behö-
rde ju ej golven skuras så ofta. Att-
mattorna ej var vackra. Vid större köp-
tider och när man väntade främmande
så måste ju golvet vara mycket
ordomattorna läggas året om, men måste
ut och piskas ofta. Angående vägg-
prydnader så kom ju endast två
ett hem där ej äggarna över La-
ppländan, men där hade du en sorts
bonader de kallade för hängklode
och hängdes in endast över jul-
högtiden. De vare konststämde med
en del figurer. Men i sinna tid
kom en spekulant som fattade be-
hag till dem och betalade naturligt
vis en summa som klingade i öron-
nen på ägarne, men de vara mycket sällsynta.

ACC. N:R M. 13297:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

3

6
När man ungefär begynte tapetsera väg-
garne kan man sega 100 år färd. Någon
som är vid den åldern finner ju man
de kända ju g. g. herked. Det var olika
färgen och mönster på tapeterna. En
del var i blå grundfärg och somliga i
gul eller röd. Somliga var långretdiga
och andra i blomstermönster. Det var g. o.
vanligt att husen byggdes av gammalt
timmer med ohyllade väggar, och de må-
lades gärna några tapet till. Salna
ficks ju för 17-83 öre kullen. Men alla
rum i större bondgårdar äro g. tapete-
rade utom i större gärdslar målade väg-
gar med målade pelare. Man kan som ta-
petseras äro ju g. kända, i synner-
het där som är kända, och måste äga
tapeter på vilket husfolket själva oarbörja.

De förra tevlorna för väggarna be-
re ganska primitiva. Det var meran-
dels bilder av kungliga personer både
innan och utan Sverige, dessa fästes på
väggarna utan något glas eller ram.
Men så småningom blev det bilder som
var inramade, såsom Ruthers, Fjell-
stedt och Rosenius, eller konstiga före-
drags bilder från utöven eller jakt bilder.
Var de olika bilderna köptes isär. De
fjärsta köptes av gårdhanshandlaren och
senare köptes för väggarna auktionen. Senare
var det en kvadrant för förfärdiga den.
Breddarna gagnades alla tiden och
olika vardagar och helgdagar. Vardar-
na fanns g, man man kom målade kon-
stellion som kunde betas av med en
väl frasa. En sådan vare den äratel.

Vid alla högtidliga tillfällen lades
mit drämsduk på matbordet, om det
var julbelysning eller vid bröllop, begravning
och begravning. Det var vanligt med nå-
gon hönshylsa att ställa en bordslan-
pa på under dagen. Den var prydd med
många spets av papper. Vid begravning
var bordet dekorerat med kräppapper
vitt och svart sammanvikt. Vid födelseda-
gen dekorerades med blommor efter tycke och
smak. Den vanliga eldstaden var en stöv-
ugn som eldades antingen i Rökstugan eller
i stugan beroende på konstruktionen.
Var det i kamrar fyllte med stugan
så var det ingen som tålit eldstad till
dessa. Under någon besökare ligger i en
av kamrarna så fick man släpa ut
värme från stugan.

Det sliktet som vären uppte nu har
 ingen föreställning och Barz & Käll
 med beskrivning för det har kommit
 vis vid fulltiden men kunde fröj-
 das över den förändring som sked-
 de med hemmets interiör. En gam-
 mal man skrev därom som var
 uppförd i Ryästugan, att man ut-
 var i ordningstätt, "då var min
 glädje fullkommen." Man hade blott
 ett rum att vistas i som bestod
 och där skulle alla sorters besök
 finnas för både män och kvinnor
 och arbetas skulle varje kväll vid
 ett stort icke slutande tält. När sen
 ant var avslutande vid julaftron då
 var det en applaus som var uppförd
 9 ante barn och ungdom gjordes en

Den fjärta belgrningen jag minns var
 med släkten. Det var en ställning av
 jämn avsedd jurist för det svenska
 och sådana föremål som från museerna.
 Sedan kom fotografier av barn i
 olika färger och storlek av olika män-
 ne användes ännu. Vid jultiden tillkom-
 mer såsom extra några stearinljus.
 Markerna blommar i vädret för det är in-
 te så mycket, men väl förbrukas av o-
 lika sorters växter. Blodsdroppe, Begon-
 nia, Cactus, Pelargonium, Myrtus Communis
 m.fl. Dessutom odlades i trädgården Hej-
 liken, Lavendel, Wälmor, Pyttor och Persor.
 Stäckliga är nog bäst på sättet om
 vintern, det de gå bäst som stulna be-
 gärg bäst, men min kusten kan bäst
 talas därpå, och även export av de bäst

ACC. N:R M. 13297: 8.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

8

Några 'andra pydnade' hem jag i Tii
utan det är man mer planterat frukt
träd samt vinda trädgården i sin
kukhet, samt inordna sina lägen om
på en efterlåtten bist folk. Natun-
ligtvis kan man mer råd än. Detta hem
jag haft sin vänta för sin posten
i st. f. sämre, elektrisk tjuv, telefon
och så skötes jorden ut du, god
dubbel skörd och nu Tii, så är
man kan fåt ut som får för
kan är höra jorden med. Och bättre
och effektivare försedskap. I st. f.
kalm eller spänstak för Fusa, finns
en flator eller tjuv vilket blir
billigare brandator. Men därmed
är inte försörjningsbater bättre
utan äldre sjukhet anserart.